

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 11Pc/4/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816206412
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Vrbjar
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:7816206412.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudca JUDr. Peter Vrbjar, v právnej veci oprávnenej G. W., nar. XX. X. XXXX, bytom P.Q., F.. C. XX, právne zastúpenej JUDr. Hedvigou Gallovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Zámocká 26 proti povinnému B. W., nar. XX. X. XXXX, bytom G. A., F.. U. XXX, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Korfantom, advokátom so sídlom v Rožňave, Ul. Cyrila a Metoda 4, o výživné pre dospelé dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 15.1.2015, č. k. 5P/243/2012 - 163, tak, že zaväzuje povinného, otca B. W., narodeného XX. X. XXXX prispievať na výživu oprávnenej G. W., narodenej XX. X. XXXX po 200,- Eur mesačne od 06.09.2016.

II. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnená podaným návrhom doručeným súdu dňa 06.09.2016 žiadala, aby súd uložil povinnému platiť výživné v sume 350,- Eur mesačne, ako aj jednorázový finančný príspevok v sume 300,- Eur, v mesiaci august pred nástupom do školy, ktorý použije na čiastočné pokrytie svojich výdavkov, súvisiacich s postupom do ďalšieho ročníka. Oprávnená návrh odôvodnila tým, že od 01.09.2016 je študentkou 1. ročníka na Lekárskej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, o čom predložila potvrdenie o návšteve školy. Povinný B. W.C. je jej otcom, čo preukazuje kópiou svojho rodného listu. Žiadosť o zvýšenie výživného podáva z dôvodu zvýšenia svojich potrieb, v dôsledku prípravy na štúdium na vysokej škole, nástupom na vysokú školu, štúdiom na škole, rastom a dospievaním. Jej výdavky: prípravné kurzy na UPJŠ - 700,- Eur, pravidelná účasť na kurzoch - poplatky súvisiace s podávaním prihlášok na vysoké školy (lekárska fakulta Martin - 60,- Eur, Brno 400 Kč, Košice - 40,- Eur, UPJŠ - Bj - Sj 30,- Eur, UPJŠ - BJ - CH 30,- Eur, účasť na prijímačkách - cestovné, ubytovanie, strava - 400,- Eur, poplatky súvisiace s nástupom na fakultu - študentský preukaz 25,- Eur, zápisné do knižnice 8,- Eur, knihy do prvého ročníka - 216,- Eur, internát - 71,- Eur, obedy, pomôcky - (ďalšie knihy, pinzety, plášte), cestovné, preukážka, notebook, telefón, poisťka 30,- Eur, vreckové 100,- Eur - ďalšie výdavky - strava (raňajky, večere), hygienické potreby, kozmetika, farba do tlačiarne, oblečenie, výdavky súvisiace so zdravotnou starostlivosťou - zubár (35,- Eur - oprava jedného zuba) lekár, záujmy a koníčky. Nakoľko žije s mamou, ktorá má jeden príjem, a okrem nej sa stará aj o staršiu sestru M., ktorá je už študentkou na vysokej škole, študuje na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, a povinný je sústavne poberateľom dvoch príjmov (renta 700,- Eur, vodič MKD 1.200,- Eur), žiada o zvýšenie výživného na 350,- Eur. Okrem výživného, ktoré mu stanovil súd sa nijak ináč na zabezpečení jej potrieb nepodieľa. Okrem toho žiada aj o jednorázový finančný príspevok 300,- Eur od povinného, B. W., v mesiaci august pred nástupom do školy, ktorý použije na čiastočné pokrytie svojich výdavkov, súvisiacich s postupom do ďalšieho ročníka.

2. Povinný sa k podanému návrhu vyjadril. Poukázal na to, že návrhmi, ktoré píše matka za dcéry - oprávnenú G., narodenú XX.X.XXXX a ďalšiu dospelú dcéru M., narodenú XX.XX.XXXX, študentku vysokej školy v Nitre, sú viac rokov spätne návrhmi požadované výživné v sumách mesačne cca 350,- Eur, teda v takých sumách, aby zjavne matka nemusela plniť výživné dospelým dcéram, ale iba on, resp. aby okrem dcér prispieval v tomto výživnom aj jej, pričom matka je na tom lepšie ako on. Alebo ide o taktiku požadovať čo najviac s tým, že je lepšie požadovať v návrhu viac. Výživné na G. W. bolo naposledy právoplatne určené v sume 135,- Eur rozsudkom Okresného súdu v Rožňave zo dňa 29.04.2013 č. k.: 5P/243/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Košice 8CoP/89/2015-I92, právoplatného dňa 21.10.2015. Podaný návrh je zjavne nedôvodný, dôvodnosť je ak zvýšenie výživného zo sumy 135,- Eur na sumu 150,- Eur, nesúhlasí s jednorázovým príspevkom, ktorý je nedôvodný. Návrh podala navrhovateľka 06.09.2016 resp. matka za ňu, od ktorého dátumu žiada zmenu určenia výživného, spätne určenie v zmysle Zákona o rodine neprichádza do úvahy. Nesúhlasí preto a je nedôvodné prihládanie na ňou uvádzané výdavky za obdobie pred 06.09.2016, napr. uvádza prípravné kurzy na vysokú školu, poplatky za prihlášky na vysokú školu, účasť na prijímačkách, iné výdavky súvisiace /nie je pritom podstatné, že tieto výdavky uvádza aj neúmerne, ani nepredkladá listinné dôkazy výdavkov/. Predsa si vyživovaciu povinnosť určenú aj za dané obdobie riadne plnil a súd nemôže rozhodovať o výživnom spätne, pred podaním návrhu u dospelého. Samozrejme značnú vyživovaciu povinnosť voči dcéram má aj ich matka. Splnomocnená zástupkyňa oprávnenej, ktorej sú lepšie celkové zárobkové možnosti, schopnosti a predovšetkým majetkové pomery. Nesúhlasí v návrhu s tvrdenými ďalšími výdavkami a žiada, aby oprávnená hlavné výdavky predložila písomnými dôkazmi s tým, aby tieto boli zaslané súdu a následne jemu ako účastníkovi, aby sa k nim mohol vyjadriť.

3. Súd po nariadení pojednávania a vykonanom dokazovaní vo veci rozhodol tak, že zmenil rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 15.1.2015, č. k. 5P/243/2012 - 163, tak, že zaviazal povinného otca B. W., narodeného XX. X. XXXX prispievať na výživu oprávnenej G. W., narodenej XX. X. XXXX po 180,- Eur mesačne a v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

4. Proti rozhodnutiu podala odvolanie oprávnená z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam.

5. Povinný sa vyjadril k podanému odvolaniu s tým, že súd mu určil vysoké výživné vo výške 180,- Eur a navrhol, aby odvolací súd rozsudok I. stupňa potvrdil.

6. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 10. augusta 2017 pod sp. zn. 7Co/19/2017 prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie vo veci. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie svojím procesným postupom v rozpore so zákonom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom, a teda znemožnil im realizáciu tých procesných práv, ktoré im zákon priznáva na účelné uplatnenie či bránenie práva v konaní. V prvom rade zo zápisníc o pojednávaniach nevyplýva, že by bol vykonaný čo i len jediný listinný dôkaz v súlade s ust. § 188 ods. 1 CSP a § 204 CSP a účastníci konania sa teda ani k dôkazom vyjadriť nemohli podľa čl. 9 základných princípov CSP napriek tomu, že účastníci predložili v konaní množstvo listinných dôkazov a aj súd zadovážil ďalšie listinné dôkazy, na ktoré v konečnom dôsledku všeobecne poukázal v bode 7. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Tento nesprávny procesný postup súdu má za následok porušenie práva účastníkov konania vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu a relevantným spôsobom zhrnúť svoje záverečné návrhy (§ 182 CSP). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva dôsledné porovnanie pomerov účastníkov v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s terajšími pomermi, okrem jedinej skutočnosti a to, že navrhovateľka, teda oprávnená je od septembra 2016 študentkou vysokej školy. K akému konkrétnemu zvýšeniu odôvodnených potrieb oprávnenej v tejto súvislosti došlo, a ani aké sú aktuálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov okrem príjmov z pracovnej činnosti a u povinného aj z renty, však z odôvodnenia rozsudku nie je možné zistiť. Všeobecné poukázanie na listinné dôkazy (nevykonané) a obsah spisov s jednoduchým záverom, že sú identické s dôkazmi v predchádzajúcich konaniach, zjavne nie je možné považovať za zrozumiteľné a presvedčivé odôvodnenie rozsudku, a to aj s poukazom na tvrdenia účastníkov vo vzťahu k možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom rodičov oprávnenej prezentovanej jednak v priebehu konania na súde prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní.

7. Súd po zrušení predmetného rozsudku odvolacím súdom vo veci opätovne nariadil pojednávanie, na ktorom zopakoval a doplnil dokazovanie vo veci prečítaním listín: návrh č. I. 1-2, rodný list oprávnenej č. I. 3, potvrdenie Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach č. I. 4, potvrdenie Filozofickej fakulty UKF v Nitre

č. I. 5, vyjadrenie povinného č. I. 18-20, vyčíslenie mesačných výdavkov oprávnenej č. I. 34, faktúra č. I. 35, príjmové pokladničné doklady č. I. 36, faktúra č. I. 37, potvrdenie o uskutočnení prevodu č. I. 38, potvrdenie o uskutočnení prevodu č. I. 39, ročné zúčtovanie preddavkov na daň č. I. 40, osvedčenie o dedičstve sp.zn. 12D/130/2013 č. I. 41 -43, zápisnica z pojednávania zo dňa 14.10.2016 č. I. 44-48, pracovné hodnotenie zástupkyne oprávnenej č. I. 54, opis mzdových listov zástupkyne oprávnenej č. I. 55- 97, potvrdenie Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach č. I.98, oznámenie spoločnosti Arcese Slovensko, s.r.o. č. I. 103, potvrdenia o výške príjmu zamestnanca č. I. 104-108, obraty na účte č. I. 110-111, pokladničné doklady č. I. 112 -120, zápisnica z pojednávania zo dňa 09.11.2016 č. I. 121-124, odvolanie oprávnenej č. I. 133-135, vyjadrenie povinného č. I. 143-148, stanovisko oprávnenej č. I. 152-153, vyjadrenie povinného č. I. 157, uznesenie KS KE sp.zn. 7Co/19/2017 zo dňa 10.08.2017 č. I. 158 -166, faktúry č. I. 170-172, potvrdenie Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach č. I.173, pokladničné doklady č. I. 174, zápisnica z pojednávania zo dňa 06.10.2017 č. I. 175-177, vyčíslenie pravidelných mesačných výdavkov oprávnenej č. I. 190, vyjadrenie oprávnenej č. I. 193-194, vyjadrenie povinného č. I. 202, zápisnica z pojednávania zo dňa 22.03.2018 č. I. 210-212, potvrdenie Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach č. I.218, opisy mzdových listov povinného č. I. 219- 226, predložené náklady povinného č. I. 229 - 232, pripojené spisy tunajšieho súdu sp. zn. 5P/89/2011 a 5P/243/2012, na základe ktorého zistil tento skutkový a právny stav.

8. Oprávnená zotrvala na podanom návrhu, nakoľko od podania kedy bola študentkou 1. ročníka Lekárskej fakulty, je už študentkou 2. ročníka. Oproti poslednému rozhodnutiu, kedy bola žiačkou strednej školy sa jej zvýšili výdavky, ktoré sú spojené s nákladmi na cestovné do Košíc a späť, ubytovanie na internáte, ako aj jednotlivé platby za študijnú literatúru.

9. Povinný zotrval na všetkých svojich doterajších písomných podaniach, ktoré adresoval aj Krajskému súdu na základe podaného odvolania oprávnenu. Na doplnenie uviedol, že vyživovaciú povinnosť k staršej dcére M. W.Í. má vo výške 180,- Eur, ktorá je študentkou vysokej školy v Nitre. Zároveň vykonáva zdravotné mesačné kontroly v Bratislave, a preto sú u nej zvýšené náklady a v podstate tieto dve položky predstavovali sumu o ktoré sa zvýšilo na ňu výživné.

10. Z vyčíslenia mesačných nákladov predložených právnu zástupkyňou oprávnenej je zrejmy podrobný rozpis týchto výdavkov, a to internát v sume 47,- Eur, cestovné Rožňava - Košice a späť v sume 20,- Eur, MHD v sume 12,- Eur, školské obedy v sume 78,- Eur (20 dní x 30,90 Eur/ obed), zdravotné ošetrenie v sume 30,- Eur (lieky, vitamíny, sirupy), školské pomôcky + knihy v sume 70,- Eur, platby za mobil s internetom vo výške 30,- Eur a iné opakujúce sa platby vyčíslené spolu na sumu 777,- Eur.

11. Z potvrdení Mesta Rožňava matka oprávnenej dosahuje priemernú mzdu cca 700,- Eur a má vyživovaciú povinnosť voči M. W.. Zo správy zamestnávateľa povinného vyplýva, že v roku 2017 jeho čistý mesačný príjem predstavoval sumu 587,21 Eur a za rok 2018 sumu 944,74 Eur.

12. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava je zrejmé, že renta povinného predstavuje sumu 671,80 Eur.

13. Z potvrdenia Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach je zrejmé, že oprávnená je študentkou 2. ročníka lekárskej fakulty v akademickom roku 2017/2018, ako aj skutočnosť, že ku dňu 4.4.2018 nepoberá a ani nepoberala žiadne sociálne resp. prospechové štipendium.

14. Z vyjadrenia právneho zástupcu povinného mal súd za preukázané, že v čase prvého rozhodovania o uplatnenom nároku na zvýšenie výživného, mala manželka oprávneného príjem z opatrovania svojho otca, ktorý medzičasom zomrel a ona tým prišla o tento príjem z opatrovania.

15. Z lekárskech správ predložených povinným, ako aj potvrdením od jeho zamestnávateľa je zrejmé, že z dôvodu zdravotných ťažkostí tento bol hospitalizovaný a tri mesiace v roku 2018 je práceneschopný.

16. Podľa § 62 ods. 1, 2, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri

skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov. Z výkladu ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť v prípade, ak dôjde k podstatnej zmene pomerov na strane rodičov alebo detí, ktorá sa výrazne prejaví v pomeroch účastníkov. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, či už na strane oprávneného alebo povinného, ktoré by boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Súd preto v danom prípade preskúmal zmenu pomerov na strane oboch účastníkov konania, t.j. schopnosti a možnosti povinného plniť si vyživovaciu povinnosť k oprávnenej a taktiež preskúmal potreby oprávnenej, pričom prihladol najmä na vykonané dokazovanie listinami.

19. K namietanej výške príjmu povinného oprávnenou, ako aj samotnej výšky zvýšeného výživného súd uvádza, že určené výživné zohľadňuje špecifickú prácu povinného, ktorého pevnú zložku príjmu tvorí minimálna mzda a v závislosti od pracovných ciest sa mení jeho variabilná zložka pozostávajúca z vyplatených diét. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že diéty v prvom rade slúžia na pokrytie výdavkov súvisiacich s pracovnou cestou, ktoré musí zamestnanec vynaložiť. V tejto súvislosti je však možné vychádzať z rozhodovacej činnosti súdu, z ktorej je známe, že vyplatené diéty obvykle presahujú výdavky spojené s pracovnou cestou a preto na nich pri posudzovaní určeného výživného s časti prihladol.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd mal za preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov na strane oprávnenej tým, že ukončila štúdium na strednej škole v mieste svojho bydliska a teraz je študentkou 2. ročníka vysokej školy v Košiciach, čím došlo k zvýšeniu jej nákladov, najmä na cestovanie, ubytovanie na internáte, ako aj výdavky na učebnú literatúru, súd návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa pôvodne určenej vo výške 135,- Eur, súd čiastočne vyhovel a určil povinnému výšku výživného v sume 200,- Eur, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

21. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol z dôvodu, že navrhovanú sumu vo výške 350,- Eur považoval v tomto prípade za neprimeranú, aj s prihladnutím na námietku povinného týkajúcu sa dobrých mravom, nakoľko oprávnená je už plnoletá a napriek snahe povinného odmieta akýkoľvek kontakt s povinným a používa ho ako prostriedok platenia výživného. Počas dokazovania výsluchom účastníkov konania, ktoré sa nachádza aj v zvukovom zázname z pojednávania uskutočnenom dňa 09.11.2016 mal súd za preukázané, že oprávnená sa s povinným nestýka a neprejavuje o neho záujem. Z tohto dôvodu súd v zmysle ust. § 75 Zákona o rodine prihladol z úradnej povinnosti. Zároveň nepriznal oprávnenej uplatnený nárok na platenie jednorázového finančného príspevku v sume 300,- Eur v mesiaci august, vždy pred nástupom do školy, ako neodôvodnený a neprimeraný, ktorého priznanie z vykonaného dokazovania nevyplývalo, oprávnená nepreukázala. Povinný platil určené výživné riadne a včas a oprávnená podala návrh na zvýšenie výživného až dňa 06.08.2016.

22. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak. V zmysle §56 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania ak nejde o trovy konania štátu súd rozhoduje len na návrh. Účastníci takýto návrh nepodali, preto súd o ňom ani vo výrokovej časti tohto rozsudku nerozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis,) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 127, §363 CSP).Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom- rozhodol vylúčený sudca- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť v konaní preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej- odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 182 CSP účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa)- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP a §62 CMP, § 63 CMP, § 389 CSP)Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.